

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J.**, bývajúceho v G., zastúpeného JUDr. V., advokátom so sídlom v G., **2/ I.**, bývajúcej v B., proti žalovanému **M.**, **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 17 C 30/2008, na dovolanie žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. mája 2009 sp. zn. 10 Co 356/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 19. septembra 2008 sp. zn. 17 C 30/2008 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v katastrálnom území G., ktorá bola pôvodne zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X. – orná pôda vo výmere X. m² a je vedená v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. X. ako časť parcely č. X., a to každý v jednej polovici k celku. Žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému 0 Sk trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcom nemohlo vzniknúť vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti žiadnym zákonom predpokladaným spôsobom, pretože výmer o prúdele spornej nehnuteľnosti z 15. apríla 1948 trpel viacerými vadami a v roku 1958 bol navyše aj zrušený. Aj keď žalobcovia mali spornú nehnuteľnosť nadobudnúť na základe osvedčení o dedičstve vydaných v roku 1997, žalobcovia ani ich právni predchodcovia spornú nehnuteľnosť nikdy nedržali, neboli dobromyseľní. Preto s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z.z., ustanovenia § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, príslušné ustanovenia nariadení SNR č. 104/1945 Zb. a č. 104/1946 Zb., zákona č.

142/1947 Zb. a zákona č. 46/1948 Zb. žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu 1/ Krajský súd v Trnave rozsudkom z 19. mája 2009 sp. zn. 10 Co 356/2008 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej týkajúcej sa žalobcu 1/ a v časti o náhrade trov konania týkajúcej sa všetkých účastníkov potvrdil, žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa ako i s jeho právnym posúdením veci. Výrok, ktorým žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, odôvodnil odvolací súd poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a tým, že žalovaný nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ dovolanie, v ktorom namietal, že v konaní mu postupom súdov bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa sa výslovne vyjadril, že nesúhlasí s prejednaním veci odvolacím súdom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, že sa chce odvolacieho pojednávania osobne zúčastniť. Odvolací súd napriek tomu vec prejednal a rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, hoci bol povinný v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Tým že tak odvolací súd neurobil, odňal mu možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a navrhol dovolanie žalobcu 1/ zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimocnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho

prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním žalobcu 1/ napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, je podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovoláním žalobcu 1/ nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu 1/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu 1/ by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu 1/ preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti žalobcu 1/ pred súdom konať.

Zo spisu vyplýva, že žalobca 1/ v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré osobne podal na súde prvého stupňa 24. októbra 2008, vyjadril nesúhlas s prejednaním veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Odvolací súd vec prejednal a rozhodol 19. mája 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. V dovolacom konaní bolo potrebné posúdiť, či tým nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu 1/ konať pred odvolacím súdom.

V čase, keď žalobca 1/ vyjadril nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania (24. októbra 2008), bol účinný Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 384/2008 Z.z. Zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok nadobudol účinnosť dňom 15. októbra 2008 a týmto zákonom bolo novelizované aj ustanovenie § 214 Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne; v dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). V tomto prípade: a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to dospel odvolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2009). Uvedený postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobca 1/ v dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť

dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu 1/ odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O.s.p., lebo smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol žalobca 1/ úspešný. Dovolací súd nepriznal procesne úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková